Aliona BIVOLARU, Şcoala doctorală „Limbi şi identităţi", Universitatea Bucureşti

IMPORTANŢA CALCULUI LINGVISTIC PENTRU MODERNIZAREA TERMINOLOGIEI FINANCIAR- BANCARE ÎN LIMBA UCRAINEANĂ

Alături de împrumutul lexical, calcul este unul dintre cele mai active fenomene lingvistice manifestate în limbile din estul Europei, începând cu ultimul deceniu al secolului al XX-lea. Procedeul de calchiere şi împrumutul răspund unor necesităţi interne de îmbogăţire al limbii şi au meritul, aţa cum observa Louis Deroy, de a nu răni sentimentul lingvistic al vorbitorilor, în acelaşi timp corespunzând *"gustului lingvistic al epocii"*. La fel ca în alte limbi, în cazul terminologiei economico-financiare ucrainene, aceste două procedee sunt folosite frecvent pentru adoptarea noţiunilor noi, necesare modernizării lexicului.

În prezenta lucrare se vor analiza tipurile de calc identificate în lexicul financiar-bancar al limbii ucrainene, pentru a arăta importanţa deosebită acestui mijloc pentru dobândirea unor noi termeni.

Calcul lingvistic desemnează un model mixt de îmbogăţire lexicală, deoarce presupune copierea unui model extern şi redarea lui cu mijloace interne ale limbii receptoare. Deşi un calc presupune şi o traducere, nu orice traducere este un calc,

> "deoarce calcul autentic presupune o identitate sau cvasiidentitate de structură între model şi copie. Aceasta înseamnă că, dacă modelul imitat este un cuvânt compus sau derivat, ceea ce rezultă prin calchiere trebuie să fie tot un compus sau derivat, nu o îmbinare de cuvinte (liberă sau stabilă)"

În funcţie de originea modelului calchiat, se pot distinge între *calc cu model unic* şi *calc cu model multiplu*, ultimele fiind frecvent întâlnite în terminologii şi, sunt în general creaţii neologice rezultate din copierea simultană sau succesivă a unor cuvinte sau expresii existente în mai mule limbi (franceză, italiană, germană, rusă, engleză). În ucraineană avem termeni internaţionali, ca *бум, тренд, копірайт, лоббі, брокер, супермаркет*, etc.

Relaţia calc-împrumut necesită o examinare din punctul de vedere al *avantajelor* şi al *riscurilor* pentru limba receptoare. Adriana Stoichiţoiu-Ichim analizează relaţia şi identifică următoarele *avantaje*:

> „acesibilitatea asigurată prin utilizarea unui material lexical cunoscut şi prin transparenţa structurală; evitarea problemelor de asimilare fonetică, grafică sau morfologică a cuvintelor străine; posibilitatea de încadrare formală şi/sau semantică în structuri preexistente ale limbii receptoare (familii de cuvinte, clase de derivare sau compuse, câmpuri lexico-semantice)".

Dintre *dezavantaje* se pot enumera: imprecizia semantică sau ambiguitatea, ştergerea motivaţiei, „opacizarea" legăturilor etimologice din limba-sursă.

În ceea ce priveşte tipologia calcului lingvistic, în lingvistica românească, s-a impus clasificarea care stabileşte patru tipuri de calc lingvistic: lexical (de structură şi semantic), gramatical (morfologic şi sintactic), frazeologic şi lexico-frazeologic.

Majoritatea lingviştilor ucraineni împart calurile în două tipuri de bază: lexical şi semantic. Ei deosebesc calcul de echivalent, explicând că echivalentul este o simplă traducere pentru care se foloseşte materialul lingvistic autohton, iar calcul reprezintă o consecinţă a traducerii, constituie o formaţiune lexicală nouă, apărută datorită influenţei limbii donatoare[1], iar calcul semantic este întrebuinţarea unui cuvânt din limba receptoare cu noi sensuri preluate dintr-o altă limbă după modelul proptotipului din limba sursă. Factorul principal al formării calcurilor semantice se consideră existenţa unor legături semantice comune între unităţile lexicale ale limbilor în contact. În acelaşi timp cele două cuvinte pot să aibă o asemănare fonetică sau pot să fie complet diferite fonetic [2].

BDD-A3390 © 2009 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:52:19 UTC)

1. **Calcul structural**
Reproduce atât forma internă (structura) cât şi sensul unor derivate sau compuse din engleză. Calcul de structură poate fi:
- **total**, când se traduc toate morfemele din componenţa modelului străin:

акції – двійніки (engl. *twin shares*), *американський опціон* (engl. *american option*), *блакитні фішки (*engl. *blue chips), валютне котирування* (engl. *currency quotation*), *біржовий бум* (engl. *exchange boom) самовизначення (*engl. *self-concept), життєвий цикл продукту* (engl. *product life cycle), конкурентна перевага (*engl. *competitive advantage); провідні індикатори* (engl. *leading indicators), диференціація персоналу* (engl. *personnel differentiation*); *вибір цільових ринків (*engl. *selecting target markets)*. Exemplu: *За типом виконання* ***опціони*** *можуть бути* ***американськими, європейськими*** *та* ***бермудськими***. (Rynok cinnyh paperiv Ukraijny, 2007, nr. 4).

- parţial, când se traduce numai o parte a modelului străin, restul fiind împrumutat ca atare:

інституції-регулятори (engl. *regulatory bodies*), *комфорт-лист* (engl. *comfort letter*), *координація* (engl. *cooperation*), *супермагазин (*engl. *superstore), Саме на цю категорію покупців зробила ставку харківська компанія «Авіоніка», яка досі спеціалізувалася на авіаційному приладобудуванні, відкриваючи у «східній столиці» перший в Україні книжковий* ***супермагазин*** *Books, і не прогадала...* (Galicki kontrakty, februarie 2002, nr. 8,).

În funcţie de fidelitatea faţă de modelul străin, calcurile totale pot fi:
- perfecte, traduc modelul străin, respectând ordinea morfemelor:

нічне зберігання (engl. *night safe*), *дисконтне вікно* (engl.*discount window*)

- imperfecte, componentele modelului străin sunt reorganizate conform topicii limbii ucrainene:

операція спот (engl. *spot transaction*).

Se mai poate diferenţia între **derivate** şi **compuse calchiate**:
a) În terminologia financiar-bancară se calchiază şi ***derivate*** care cu ajutorul prefixelor şi sufixelor sunt un mijloc răspândit de îmbogăţire a domeniului economic. Derivarea sufixală este productivă, calchiindu-se în special nume de agent:

зберігач (engl. *custodian*), *інвестор* (engl. *investor*), *індонсант* (engl. *indorser*).

Derivarea cu prefixe este mai puţin productivă în cazul terminologiei financiar-bancare, dar nu lipseşte:

Неринкова застава (engl. *non-marketable collateral*), *непрямий кредит* (engl. *indirect credit), неприбуткова діяльність* (engl. *non-profit business), реінвестиції, реінвестування* (engl. *reinvestment*), *ретратта* (engl. *reverse bill*).

În cazul împrumuturilor recente, se remarcă capacitatea cuvântului împrumutat de a dezvolta un şir derivaţional ca: **депозитарій** (engl. depository) (denumeşte atât instituţia cât şi numele de agent), *депозітарна інституція, депозитарний банк,* este diferit de şirul derivativ format de la **депозит** (engl. *deposit*), *депозитна інституці, депозитний банк*:

"*Законопроект припускає дворівневу депозитарну систему: центральний* ***депозитарій*** *і хоронителі, та обіг цінних паперів лише в електронній формі,- сказав пан Балюк.- Реєстратори залишаться в історії*". (ЕР. 05.06.2008); *„****Депозитарна*** *система країни на порозі великих змін"*. (ЕР 12.06.2008); *„****Депозитарний*** *ринок перекроюють"* (ЕР 12.06.2008).

Acelaşi fenomen se observă şi în cazul împrumutului **факторинг** - *факторингова, факторинговий, факторингової, факторингові*:
În cele mai multe cazuri termenii financiari pătrund pti intermediul presei în uzul comun:

"*Ми розглядаємо можливості відкриття лізингової та* ***факторингової*** *компанії, а також можливості рефінансування іпотечних портфелів українських банків*", – *розповів пан Сергєєв!"* (ЕР, 24.05.2007); "***Факторингові*** *операції з акціями заборонили"(Rynok.biz, 17.07.2008). Операції*

BDD-A3390 © 2009 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:52:19 UTC)

факторингу *полягають в тому, що* ***факторинговий*** *відділ банку купує боргові вимоги (рахунки–фактури) клієнта на умовах негайної оплати.* ***Факторингове*** *обслуговування найбільш ефективне для малих та середніх підприємств. (Jurydyčna gazeta, Nr. 3 (39), 25.02.2005).*

b) **Compuse calchiate**: în această clasă de calcuri se pot identifica compuse calchiate din lexeme întregi: *„акціонер-дисидент"* (engl. *dissident shareholder*), *брокер-дилер* (engl. *broker-dealer*), *грант -елемент* (engl. *grant-element*):

„**Грант-елемент** *(пільговий елемент, субсидії) – показує, який обсяг платежів у рахунок погашення кредиту економить позичальник за умови отримання кредиту на більш пільгових умовах, ніж ринкові"* (Petraško L., p. 105).

Dar se pot calchia şi abrevieri:

ESP (engl. *Enterprise Support Project*) - **ППП** (*проект підтримки підприємства*); **MIS** (engl. *Management Information Syste*m) - **АІЗ** (*система адміністративно-інформаційного забезпечення*) *"В Україні вже не перший рік кажуть про* **IPO-*бум*** *– масове виведення акцій вітчизняних компаній на міжнародні біржі". (DT, nr.35 (664) 22-28.09.2007,);* „**IPO (*Initial Public Offering*) –** *публічна пропозиція інвесторам стати акціонерами компанії" (DT, nr.35 (664) 22-28.09.2007). „У той же час, UAI-50 (Український Зважений Індекс -* ***FundMarket****) зафіксував не настільки негативне становище: + 0,35%, піднявшись до 51,63 пункту".*(EP, 29.08.2008).

c) ***Afixoide şi prefixoide***: în special prefixoide ca

євро-, макро-, гіпер, екс-: євроакція, євровалюта, євроклірінг, єврооблігація, євроринок, єврочек, гіперінфляція, гіперпатріотизм, макроекономика, макропоказники, макростатитика, макропрогноз, гіперцентралізаці, гіпер- і мегамаркети, мегаприбутки, мегаполіс, телепровайдерів:

"Уряд повністю узгодив з Національним банком України **макроекономічні** *показники на 2008 рік. Ніяких розбіжностей з НБУ з* ***макропоказників*** *у нас не існує", - підкреслила вона"* (EP, 27.06.2008)
На початку червня він також виразив надію, що уряд найближчим часом внесе переглянутий **макропрогноз** *на поточний рік, що дозволить раді переглянути основні принципи грошово-кредитної політики.* (EP,18.06.2008)
Отож виходить цікава ситуація – ІСД, з одного боку, виявилося єдиною "слабкою ланкою" серед українських олігархів, з іншого, імітує **гіперпатріотизм** *та непримиренну боротьбу з інтересами Москви в Україні.* (EP,13.06.2007)
Яценюк не зробив, але він усунув **гіперцентралізацію** *механізму ухвалення рішень.* (EP,25.06.2007)
На щастя, угоду було укладено на рівні господарюючих суб'єктів. Європейський підхід до побудови системи поставок газу біло збережено, хоча, на жаль, і не без **гіперактивної** *участі чиновників.* (EP,11.10.2007)
Ця мережа поєднує **гіпер- і мегамаркети** *на кшталт Берлінале, а також локальні мінімаркети, що мають стабільну ятку всередині глобальної мережі.* (DT, nr. 41 (620), 27.10-30.11 2006).

Будівельний бум припинився, але всі очікують: і будівельники , і покупці, і продавці. І якщо ціни не знизяться, а збори стануть меншими, це лише збільшить **мегаприбутки** *будівельних компаній, а також розміри хабарів.* (EP 1.08.2008)
Крім того, планується оснащення усіх відділень інформаційно-платіжними терміналами, за допомогою яких клієнт зможе сплатити комунальні послуги, рахунки різних операторів зв'язку і **телепровайдерів,** *переказати кошти між платіжними картками, проглянути залишки й отримати виписки про останні операції за рахунками тощо.* (EP,25.07.2008)

Deseori se întâneşte folosirea în paralel în mass-media a compusului calchiat şi a celui împrumutat sau trancripţia cuvântului: мега *party*-мегавечірка, мегастар-мегазірка*:*

...megaparty під керівництвом провідних Dj's Львова + за сприяння бордшопу „БУМЕРАНГ" конкурси з цінними призами!!! ADRENALIN TEAM. (Forum ski server 07 Лютого 2007); *Тому 18 лютого в клубі "Східна брама", що в Острозі, відбудеться грандіозна* **мегавечірка**.

BDD-A3390 © 2009 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:52:19 UTC)

(Ryvens'ka gazeta nr. 294, 10.02.2006) dar şi ..*Маш, пропоную відсвяткувати закінчення підготовчої роботи, тим більш Масікі та Льошики сьогодні збирають мега party.*
«*Цікаво, що найзнаменитіші – володарка "Оскара" Бланшетт і* **мегастар** *Пітт – виглядають у цій історії найбліднше*». (L'vyv'ska gazeta, nr. 16 (86), 01.02.2007) **«Мегазірка** *індустріалізації*» (Kontracty, nr.39, 29.09.2003)
Мегазірка *з Кривого Рогу. На початку 90-х, коли яскраво зійшла його зірка, ніхто з балетних критиків не міг припустити, що цьому хлопцю з Кривого Рогу судилося стати* **мегазнаменитістю**. (Den'. Nr.65, 13.04.2005)

2. **Calcul semantic**

Reprezintă un împrumut de sens, prin care cuvântul din limba receptoare îşi îmbogăşte conţinutul sub influenţa corespondentului său din limba străină. Pentru terminologie, calcul semantic de obicei prezintă o ameninţare, deoarece dezvoltă relaţii polisemantice şi sinonimice. Fiind mai greu de recunoscut din cauza formei din limba receptoare şi familiară vorbitorilor, poate genera greşeli de exprimare sau confuzii. Terminologia financiară nu a scăpat de aceste încărcări semantice:

вікно (engl. *window*), «*ведмідь*» (engl. *bear*), «*бик*» (engl. *bull*), «*чистка вікон*» (engl. *windows dressing*), *цільовий ринок* (după engl. *target market*), *уподобання споживачів* (engl. *consumer preferences), насичення попиту* (engl. *demand saturation)*:
Пане Терстоне, чому компанія BakeMark International вибрала Україну як **цільовий ринок**? (Galic'ki kontrakty, nr.31, 2002)
„Ставка, за якою банки займають кошти через **дисконтне вікно** *ФРС, традиційно перевищує ставку "овернайт"*. (EP,12.12.2007)
"*Коли ринок у "***бичачій***" фазі, 50%-ві падіння - це нормально. Це часто траплялося в історії "***бичачих" ринків***", - сказав він".* (EP,18.01.2007)
„Хіміки та металурги не проти заміни «ведмедя на бика Зараз на валютному ринку щодо долара панують **ведмедячі настрої** *– гривна протягом усього першого півріччя упевнено посилює свої позиції".* (Den'. Nr.108, 20.06.2001)

Un număr important de cuvinte capătă o nouă semnificaţie pe baza determinologizării şi a folosirii în sens figurat a unor cuvinte: *авторитаризм, девальвація, інфляція:*

Astfel observăm că termenul *інфляція* (engl. *inflation*) capătă caracteristici: +animat, + feminin, + ameninţare:

Якщо спробувати продовжити розгляд **анатомії** *інфляції, розпочатий в №7 «ДТ» за нинішній рік, то загальне інфляційне зростання за квартал на чотири п'ятих* **...**

sau poate fi o boală:

„*Он нагоняет инфляцию своими заявлениями*"

sau este un duşman:

борется с инфляцией, щоб утримати інфляцію на рівні нижчому; інфляція загрожує Україні катастрофою.

De cele mai multe ori inflaţia este un proces, un factor negativ care este însoţit de cuvinte care îi subliniază rolul nefast pe care îl are în economia ţării.

Formarea unor sensuri poate fi determinată şi de terminologizare. Cuvinte din vocabularul comun intră într-un sistem terminologic şi primesc un sens care îl transformă în termen. De exemplu: *бланк, документ, зависати, зчитувати* Astfel, avem **бланкова облігація** *(*engl. *blaket bond),* **бланковий вексель** *(*engl. *blank draft),* **бланковий кредит** *(*engl. *blank credit)* care înseamnă „obligaţiune, cambie, credit în alb, adică fără acoperire", departe de sensul iniţial al cuvântului care înseamnă „o hârtie cu însemnele unei organizaţii sau întreprinderi". Dar găsim şi **бланкова лінія** (linie de credit fără acoperire):

Другий транш на $500 млн. – це **бланкова** *револьверна кредитна* **лінія**. (EP, 26.07.2007)

BDD-A3390 © 2009 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:52:19 UTC)

3. **Calcul frazeologic**

Se realizează prin traducerea literară a unei unităţi frazeologice străine, sintagmă, locuţiune sau expresie. În comparaţie cu cele lexicale, calcurile frazeologice sunt aproape tot atât de numeroase şi acestea pot avea, adeseori, caracter internaţional: **кредитна лінія** (engl. *credit line),* **лідер ринку (**engl. *market leader*). Teodor Hristea mai deosebeşte şi *calcul lexico-frazeologic*. În cazul acestui calc este copiată prin traducere literală atât structura unei întregi unităţi frazeologice, cât şi a unuia dintre elementele ei componente, care poate fi un cuvânt derivat sau compus: **Електронна кни́га** sau *е-книга* ***(engl.*** e-book): „*прикладом є* **електронна книга** *Rocket* ***EBOOK*** *фірми «Nuvomedia»*" (wikipedia .ua). Distingerea calcului frazeologic de simpla traducere se face după fidelitatea faţă de respectarea modelului străin, în timp ce traducerea urmăreşte exclusiv transpunerea sensului[3].

Ca şi calcurile lexicale, calcurile frazeologice pot fi totale sau parţiale. Cele **totale** transpun integral atât sensul cât şi structura unităţii frazeologice străine:

автоматичне завершення (amer. *automatic perfection*), *аналіз кон'юктури інвестиційного ринку* (engl. *Conjuncture analysis of investment market*), *банківський портфель* (engl. *bank portfolio*).

Calcurile **parţiale** frazeologice păstrează în stuctura lor un cuvânt englezesc:

автоматичне реінвестування (engl. *automatic reinvestent)* ***кліринго́во****-розрахункова установа* (engl. ***clearing*** *and account institution/body).*

Frazeologismele se pot împărţi în două mari clase.

1) Frazeologisme echivalente cu o îmbinare de cuvinte
2) Frazologisme echivalente cu o propoziţie.

Din primul grup fac parte calcurile formate după modelul „Adjectiv+substantiv":

Американська модель (engl.*American model*); *Білий дім* (engl. *White house*); *Буферна зона* (engl. *buffer zone*); *Великі держави* (engl. *The Grate Powers*); *Військово-промисловий комплекс* (engl. *the military industrial complex*); *Залізна занавеса* (engl. *Iron curtain*); *Життевий рівень*(engl. *standard of life*); *Круглий стіл* (engl. *round table*).

Un model frecvent întâlnit în formarea unităţilor frazeologice este frazeologismul cu substantiv în calitate de componentă permanentă

Вексель*бланковий/бронзовий/доміцильований/комерційний/короткостроковий/переказний/погаш ений/ простий/дисконтний;* **Кредит** *банківський / бланковий / вексельний / вічнозелений / заставний / змішаний.*

Destul de frecvent este întâlnit modelul cu componenta fixă reprezentată de adjectiv:

Кредитний аналитик / ваучер / запіт / консультант / кооператив / план / огляд / працівник / процент / ризик (engl. *analyst / voucher / rate/* etc).

Analizând calcurile frazeologice formate după modelul "**adjectiv+substantiv**" se observă că sunt echivalente substantivului, deoarce majoritatea frazeologismelor din clasa analizată sunt echivalente substantivului. De aceea majoritatea frazeologismelor din această clasă se declină ca un substantiv, de exemplu: **професійна спілка, міська рада.**

Ca o particularitate a frazeologismelor se observă că dacă acesta ia forma cazului nominativ plural nu mai are forme de singular: **гарячі гроші** (engl.*hot money*), **світові гроші, жирні коти,** etc. În acest tip de strucuri avem de a face cu sintagme stabile, fixe, în care componentele nu se pot schimba.

„По-третє, про «скріплення» гарячих грошей населення шляхом розвитку інвестиційних фондів, систем страхування" (Den', nr. 96, 03.06.2008)

„Ми не плануємо їсти маленькі підприємства на сніданок», – з посмішкою запевнила Юлія Тимошенко, зауваживши, однак, що **«жирні коти»,** *які існували при колишній владі, «будуть стрункими і позбудуться жирку»*".(Den', Nr.44, 15.03.2005).

BDD-A3390 © 2009 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:52:19 UTC)

Printre frazeologismele formate conform acestui model se întâlnesc şi variante mai complexe formate din „**adjectiv+adjectiv+substantiv**" exemplu:

цільовий інвестиційний прибуток (engl. *target investment profit*), *цільова кредитна субсидія* (engl. *targeted credit subsidy*), *цілісний майновий комплекс* (engl. *integral property complex*).

O altă clasă structurală a calcurilor frazeologice este formată după modelul "**substantiv în N +Substantiv în G**" :

кредит консорціуму (engl. *syndicated credit*), *коефіцієнт боргу* (engl. *debt ratio*)

Перший коефіцієнт характеризується використанням усього сукупного боргу корпорації, **...** *У літературі його називають коефіцієнтом боргу*.

Calcurile frazeologice a ambelor clase intră în raporturi semantice reciproce:

життевий рівень//рівень життя, доларова дипломатія// дипломатія долара.

Această categorie este reprezentată de sintagme frazeologice fixe de tipul:

вітер змін (engl. *wind of change*), *війна ідей* (engl. *war of ideas*).

Varianta mai complexă este dată de modelul: "**substantiv în N + adjectiv + substativ în G**":

"*зона життевих інтересів*" (engl. *zone of life interests*); "*моніторінг інвестиційного ринку*" (engl. *monitoring of investment market*). Exemplu: *Щотижневий* **моніторинг фондового ринку**, *підготовлений КУА "М*агістр" (15.01.2008)

Mai puțin productiv în limba ucraineană este modelul „**adjectiv+substantiv în N+substantiv în G**", în care adjectivul este poziționat în post poziție față de substantivul principal. De exemplu:

кількісна класіфікація активів (engl.*quantitative classification of assets*).

Toate aceste calcuri se raportează la substantive în plan lexico-semantic, însă cuvântul principal al sintagmei se declină după caz, celelalte ramânând neschimbate. Printre modelele substantivale neprepoziționale se pot evidenția sintagmele formate „**substantiv comun+substantiv propriu**":

модель Альтмана (engl. *Altman model*), *Модель Гордона* (engl. *Gordon model*), *модель Дюпона* (engl. *Du Pont model*), *Індекс Доу-Джонса* (engl. *Dow Jones index*/averaje stock price), *облігації Картера* (engl. *Karter bonds*).

Se mai găsesc calcuri frazeoogice formate după modelul "**substantiv în N+prepoziție+substantiv**", dar acestea sunt puțin productive şi destul de rar întâlnite:

сертифікат про вклад, сертифікат про право власності, облігація з премією.

Modelul "verb+substantiv" este mai puțin întâlnit decât calcurile de tip substantival

- *виглядати на мільйон доларів* (engl. *to look like million dollars*) *„Відчувайте себе справжньою зіркою, і тоді навіть найпростіші джинси будуть виглядати на мільйон доларів!*" (Lady-m, 22.08.2007)
- *робити гроші* (engl. *to make money*)**.** *Час* **робити гроші.** *Банкіри рекомендують відкривати гривневі депозити***"** (Den' 28.12.2004)
- *робити політику* (engl. *to make politics*) *Спонсор "Жінок за майбутнє" буде* **робити політику** *у Києві (UP, 28.10.2002)*

Printre calcurile frazeologice întâlnim construcții cu prepoziții de coordonare:

a) substantive: *бики і ведміди*

b) verbe: *бути чи не бути, виконати або відмінити*

Astfel, se poate spune că terminologia financiar bancară foloseşte pe larg procedeul de calchiere frazeologică şi lexico-frazeologică pentru îmbogățirea terminologiei financiar-bancare, dar şi a vocabularului general al limbii ucrainene.

BDD-A3390 © 2009 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:52:19 UTC)

4.Concluzii.

În condiţiile actuale ale globalizării limba este supusă unui flux de împrumuturi de termeni şi cuvinte noi, necesare sau mai puţin necesare, pentru denumirea unor realităţi noi. În mare parte, această „invazie" de noi cuvinte vine din limba engleză, care este acum limba internaţională în mediul de afaceri, în mediul celor mai noi tehnologii şi, până la urmă, limba cea mai la modă în prezent. Împrumutul masiv de termeni anglo-americani este fenomenul manifestat după al doilea război mondial în majoritatea limbilor europene. Datorită schimbărilor din Ucraina cu declararea independenţei, prioritatea acesteia a fost refacerea vieţii economice şi integrarea ţării în spaţiul european şi mondial al comerţului şi a afacerilor, precum şi trecerea la o economie de piaţă funcţională. O consecinţă imediată a fost modernizarea vocabularului economic prin termeni care trebuie să satisfacă nevoia de denominare a noilor noţiuni.

NOTE

[1]Şcoala lingvistică ucraineană împărtăşeşte poziţia şcolii ruse în ceea ce priveşte clasificarea calcului lingvistic şi a împrumutului, deosebind împrumutul direct cu două subcategorii; barbarisme sau exotisme (inserţii directe, fără modificări ale grafiei, ale cuvintelor din limba sursă în limba receptoare) şi împrumuturi parţial adaptate. Pentru detalii: Cernyševa, M., 1984, *Ekvivalenty, zaimstovanija i kal'ki v pervyh slavianno-russkih perevodah s grečeskogo jazyka*, Voprosy jazykoznanija, nr, 2, Narkevič, I., *Kal'kirovanie slova ruskogo proishoždenija v sovremennom nemeckom jazyke,* avtoreferat disertacij, Kiev,1973.

[2] Adriana Stoichiţoiu-Ichim consideră că cele mai multe calcuri frazeologice din româna actuală se explică prin copierea unor frazeologisme franţuzeşti şi în mai mică măsură englezeşti, pentru ucraineană este caracteristic fenomenul opus, cele mai multe frazologisme recente fiind datorate limbii engleze. Vezi, Stoichiţoiu-Ichim, A., *Calcuri lingvistice după engleză*, 2006, p. 86 .

[3] Wolsh, U., *Ključovi pokazateli menedjmenta*, Moscova, 2000, p.146.

BIBLIOGRAFIE

Caidan, Th., 1920, *Calques linquistiques*. „Daco- Romania", p. 331-336.

Dumitrescu, Maria, 2001, *Lexicul nou la fine de veac şi de mileniu*, în „Oameni şi idei", Cluj-Napoca, Editura Risoprint, p.79-83.

Liutacova, Rumiana, 1993, *Trăsături specifice ale împrumuturilor englezeşti din limbile romînă şi bulgară*, SCL, nr.2.

Кочерган М. П., 2000, *Вступ до мовознавства*, Київ, Видавничий центр «Академія».

Семчинський С.В., 1996, *Загальне мовознавство*, Издательство «Око», Київ.

Семчинський, С., 1974, *Семантична інтерференція мов*, Вища школа, Киев.

Пустовіт, Л., 2000, *Словник іншомовних слів*, „Довіра", Київ.

ABSTRACT

The article analyses the importance of the linguistic calque in modernizing the Ukrainian financial-banking terminology. Due to the influence upon market economy of the operations accomplished by the enterprising companies and of the Ukrainian banks on the external markets, the Ukrainian language vocabulary felt the need to denominate the new reality, with which it has been confronted since the last 18 years. It is long known that English is the international language mostly used in the business field; and it was also the promoter of new words for all the Eastern European languages.

BDD-A3390 © 2009 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:52:19 UTC)